

รายงานการประชุม
คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดสรร
ค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙
วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมอรรถไกรวัลที่ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายจิรัชย์ มูลทองโร่ย	รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชเฉลิม สุทธิพงษ์ประชา		อนุกรรมการ
๓. นางสาวณัฏฐ์วี วรรณมาตร	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๔. นายปรศักดิ์ งามสมภาค	ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ	อนุกรรมการ
๕. นายสกล จุลามา	ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๖. นายวิษณุ วาสานนท์	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๗. นางอัญชลี วงศาโรจน์	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
๘. นายบุญยงค์ อัมศิริณ	กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๙. นายสฤกษ์พงษ์ เกียวข้อง	ผู้แทนสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัด แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๐. นางปราณีต ถาวร	ผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาล แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๑. นายวิชัย ไตรรัตน์	ผู้แทนสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๒. นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๑๓. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธิ	นิติกรชำนาญการ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวเพ็ญพรรณ เจริญพงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ติตราชการ
๒. รองศาสตราจารย์อัษฎกรณ์ วงศ์ปรีดี	ติตราชการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ติตราชการ
๔. ผู้แทนเมืองพัทยา	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวสรัญญา รัตนโกเศศ	กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
๒. นายปราโมทย์ ฉิมปาน	กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
๓. ว่าที่ร้อยตรีปวิวรรต สมณะ	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๔. นายวิษณุพล ฉวีวรรณ	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕. นายภูวนนท์ คงหนองช้าง	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
๖. นายปรีดา กล้าเดช	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
๗. ร้อยโทบรรจงศักดิ์ มาศิริ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง
๘. เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาแนวทางการแก้ไข
ปัญหาการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙

ผู้ยเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

- รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการเพื่อศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ ได้พิจารณาเรื่องการปรับปรุงแก้ไขเกณฑ์การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

โดยมีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่ อปท. ตามที่คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ โดยให้เพิ่มผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นอนุกรรมการ และให้รายงานผลความก้าวหน้าให้ ก.ก.ธ. ทราบภายใน ๓ เดือน ซึ่งเลขานุการได้รายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ให้ ก.ก.ธ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ทราบแล้ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

- การทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่ อปท. ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ ได้พิจารณาเรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่ อปท. ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑. มอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับไปหารือคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ใน ก.ก.ธ. ว่า การแก้ไขประกาศ ก.ก.ธ. เกี่ยวกับคำนิยาม “พื้นที่ตามประทานบัตร” ให้หมายความถึง แหล่งผลิตแร่ และพื้นที่ทิ้งมูลดินทราย

๒. เนื่องจากการแก้ไขประกาศ ก.ก.ธ. ดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมาย จึงควรหารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นปัญหาดังกล่าวด้วย

๓. มอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับไปหารือคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ใน ก.ก.ธ. ว่า การแก้ไขประกาศ ก.ก.ธ. เกี่ยวกับคำนิยาม “พื้นที่ตามสัมปทาน” ให้หมายความถึง พื้นที่ที่มีการผลิตปิโตรเลียม รวมถึงพื้นที่อันเป็นที่ตั้งสถานีปิโตรเลียมและพื้นที่เขตแนวท่อขนส่งปิโตรเลียมที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ในเขตระยะปลอดภัยตามแนวท่อขนส่งปิโตรเลียม

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการฯ โดยนำเรื่อง หารือหลักเกณฑ์การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ให้แก่ อปท. ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. พ.ศ. ๒๕๔๒ เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. เพื่อพิจารณา ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การขอให้แก้ไขคำนิยามคำว่า “พื้นที่ตามประทานบัตรหรือพื้นที่ตามสัมปทาน” ในประกาศ ก.ก.ธ. ซึ่งกำหนดให้หมายความถึง พื้นที่ที่มีการผลิตแร่หรือปิโตรเลียมรวมถึงพื้นที่ที่ทิ้งมูลดินที่เกิดจากการผลิตด้วยนั้น ไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะเป็นบทบัญญัติจะขัดกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ บัญญัติไว้ หากจะแก้ไข ต้องดำเนินการแก้ไขมาตรา ๒๓(๑๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ เสียก่อน

ไม่สามารถดำเนินการโดยแก้ไขประกาศ ก.ก.ถ. ได้ และการที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) บ้านดงเป็นพื้นที่ที่รับภาระจากการทิ้งมูลดินจากการทำเหมืองแร่ จึงสมควรที่จะได้รับการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่เพิ่มมากขึ้น แต่สัดส่วนที่จะได้รับการจัดสรรให้คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่ อบต. ไปศึกษาให้รอบด้าน เพื่อให้การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่เป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับกับทุกฝ่าย

ต่อมาคณะอนุกรรมการฯ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ ได้พิจารณาหลักเกณฑ์สัดส่วนการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ให้แก่ อบต. ตามที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) เสนอ ดังนี้

๑. ร้อยละ ๑๐ ให้ อบจ. ซึ่งเป็นที่ตั้งของประทานบัตร
๒. ร้อยละ ๒๐ ให้ อบต. หรือเทศบาล ซึ่งเป็นที่ตั้งของประทานบัตร เท่า ๆ กัน
๓. ร้อยละ ๑๐ ให้ อบต. หรือเทศบาล ซึ่งเป็นที่ตั้งของใบอนุญาต* ที่เกี่ยวเนื่องกับประทานบัตรตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เท่า ๆ กัน
๔. ร้อยละ ๑๐ ให้ อบต. หรือเทศบาล** ที่อยู่ติดกับ อบต. หรือเทศบาล ซึ่งเป็นที่ตั้งของประทานบัตร เท่า ๆ กัน
๕. ร้อยละ ๑๐ ให้ อบต. หรือเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของประทานบัตร เท่า ๆ กัน

ซึ่งผู้แทน อบต. มีความเห็นต่างกับที่ กพร. เสนอ ดังนี้

๑. ผู้แทนสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทยมีความเห็นว่า การลดสัดส่วนของ อบจ. ในเขตพื้นที่ประทานบัตรลงจากร้อยละ ๒๐ เป็นร้อยละ ๑๐ จะทำให้รายได้ของ อบจ. ลดลง ซึ่ง อบจ. จะต้องนำเงินไปใช้จ่ายแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่
๒. ผู้แทนสมาคมสันนิบาตแห่งประเทศไทยและผู้แทนสมาคม อบต. แห่งประเทศไทย ขอให้ อบต. และเทศบาลทั่วประเทศได้รับการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ โดยให้คงตามสัดส่วนที่ อบต. และเทศบาลได้รับ ซึ่งกำหนดไว้ในประกาศ ก.ก.ถ. เดิมด้วย

ฝ่ายเลขานุการ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่จะแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมเพื่อให้มีความเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย จึงเห็นควรเสนอ ก.ก.ถ. ขอแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดค่านิยามพื้นที่ตามประทานบัตรและพื้นที่ตามสัมปทาน ในวรรค ๒ มาตรา ๒๓(๑๒) และ ๒๓(๑๓) ดังนี้

(๑) มาตรา ๒๓(๑๒) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละ ๔๐ แล้ว ดังต่อไปนี้

(ก) อบต. หรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประทานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละ ๒๐ ของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ข) อบต. และเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในเขตจังหวัดที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประธานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละ ๑๐ ของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ค) อบต. และเทศบาลในจังหวัดอื่นให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละ ๑๐ ของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

พื้นที่ตามประธานบัตร หมายความว่า แหล่งผลิตแร่และพื้นที่ทิ้งมูลดินทราย

(๒) มาตรา ๒๓(๑๓) จากค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมหลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละ ๔๐ แล้ว ดังต่อไปนี้

(ก) อบต. หรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่สัมปทาน ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละ ๒๐ ของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ข) อบต. หรือเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในเขตจังหวัดที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสัมปทาน ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละ ๑๐ ของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ค) อบต. และเทศบาลในจังหวัดอื่น ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละ ๑๐ ของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

พื้นที่ตามสัมปทาน หมายความว่า พื้นที่ที่มีการผลิตปิโตรเลียมรวมถึงพื้นที่อื่นเป็นที่ตั้งสถานีผลิตปิโตรเลียมและพื้นที่เขตแนวท่อขนส่งปิโตรเลียมที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ในเขตระยะปลอดภัยตามแนวท่อขนส่งปิโตรเลียม

๑.๒ แก้ไขปรับปรุงมาตรา ๒๓(๑๒) และมาตรา ๒๓(๑๓) โดยไม่กำหนดรายละเอียดหลักเกณฑ์การจัดสรรไว้ในกฎหมายและให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรตามที่ประกาศ ก.ก.ธ. กำหนดดังนี้

(๑) มาตรา ๒๓(๑๒) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หลังจากหักส่งเงินรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละ ๔๐ แล้ว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประกาศ ก.ก.ธ. กำหนด

(๒) มาตรา ๒๓(๑๓) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมหลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละ ๔๐ แล้ว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประกาศ ก.ก.ธ. กำหนด

๒. ก.ก.ธ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงคณะกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะอนุกรรมการทั้ง ๒ คณะ จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในกฎหมายดังกล่าว จึงควรให้คณะอนุกรรมการดังกล่าวรับความเห็นของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. เห็นด้วยกับการแก้ไขปรับปรุงในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ โดยไม่กำหนดรายละเอียดหลักเกณฑ์การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียม แต่ให้กำหนดหลักเกณฑ์อัตราและวิธีการจัดสรรตามประกาศ ก.ก.ถ. เนื่องจากสามารถแก้ไขได้ง่าย รวมทั้งมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหาให้ อบต.บ้านดง อาจต้องใช้ระยะเวลาเนื่องจากการแก้ไขกฎหมายต้องใช้เวลา

๒. การแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ตามที่ อบต.บ้านดง ร้องเรียนมาเป็นการพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับ อบต. เพียงแห่งเดียว หากนำมาพิจารณาแก้ไขหลักเกณฑ์การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ให้แก่ อบต. ในภาพรวมทั้งประเทศนั้นไม่ถูกหลักการและไม่เป็นธรรมกับ อบต. อื่น

๓. กรณีกำหนดค่านิยามพื้นที่ตามสัมปทาน หมายถึง “พื้นที่ที่มีการผลิตปิโตรเลียมรวมถึงพื้นที่อันเป็นที่ตั้งสถานีผลิตปิโตรเลียมและพื้นที่เขตแนวท่อขนส่งปิโตรเลียมที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ในเขตระยะปลอดภัยตามแนวท่อขนส่งปิโตรเลียม” จะมีผลกระทบกับพื้นที่สัมปทานเนื่องจากแนวท่อพาดผ่านไปที่ใดจะเป็นพื้นที่สัมปทานที่กว้างมาก ทำให้ อบต. ได้รับการจัดสรรค่าภาคหลวงปิโตรเลียมในสัดส่วนที่ลดลงมาก

๔. เห็นด้วยกับการกำหนดรายละเอียดหลักเกณฑ์อัตราและวิธีการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ไว้ในประกาศ ก.ก.ถ. เนื่องจากจะสามารถกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ให้ครอบคลุมเรื่องใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่เก็บขังมูลดินทรายหรือน้ำขุ่นข้นนอกเขตประทานบัตร และใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่อาคารเพื่อการท่าเหมืองหรือการแต่งแร่นอกเขตประทานบัตรเนื่องจากการแต่งแร่จะมีการใช้น้ำและสารเคมี

๕. ประเด็นเรื่องแนวท่อที่พาดผ่านภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ไม่ใช่แนวท่อที่พาดผ่านอยู่ทั่วไป กรณีแนวท่อที่ส่งไปตามถนนในจังหวัดสระบุรีจะอยู่ภายใต้กรมธุรกิจพลังงาน ส่วนแนวท่อปิโตรเลียมตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ คือ แนวท่อที่ส่งปิโตรเลียมในแหล่งนั้น ๆ ส่วนใหญ่จะมีพื้นที่อยู่ใกล้ ๆ กับพื้นที่ผลิต ในกระบวนการผลิตต้องมีการแยกสิ่งปนเปื้อน ซึ่งทำให้ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงได้รับผลกระทบ ดังนั้น อบต. ที่มีแนวท่อพาดผ่าน จึงควรได้รับค่าภาคหลวงปิโตรเลียมด้วย ในอนาคตค่าภาคหลวงปิโตรเลียมจะลดลงและหมดไปส่งผลให้ไม่มีค่าภาคหลวงปิโตรเลียม

๖. หากเลือกแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ มาตรา ๒๓ (๑๒) และ (๑๓) โดยกำหนดค่านิยาม พื้นที่ตามประทานบัตรและพื้นที่ตามสัมปทาน โดยหลักการต้องพิจารณาค่านิยามตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ คือ พื้นที่ที่มีหนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อท่าเหมืองแร่ภายในเขตที่กำหนดในหนังสือสำคัญนั้น หากจะเพิ่มพื้นที่อื่นนอกจากพื้นที่ตามประทานบัตรควรจะใช้คำว่า “พื้นที่ตามประทานบัตรให้หมายความรวมถึงอย่างอื่นนอกเหนือจากนี้” ส่วนพื้นที่ตามสัมปทานตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ก็เช่นเดียวกันคือ พื้นที่ในเขตสัมปทานจะมีแปลงสำรวจ พื้นที่ผลิตและพื้นที่ที่สงวนไว้ที่ต้องการพื้นที่ที่เป็นแนวเขต ให้ใช้คำในลักษณะเดียวกันว่า “พื้นที่ตามสัมปทานให้หมายความรวมถึงแนวเขตท่อ” สำหรับการแก้ไขพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ มาตรา ๒๓ (๑๒) และ (๑๓) โดยไม่กำหนดรายละเอียดหลักเกณฑ์การจัดสรรไว้ในกฎหมายและให้กำหนด

หลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการจัดสรรตามที่ประกาศ ก.ก.ถ. กำหนดนั้น หากท้องถิ่นเกิดปัญหาก็จะสามารถออกประกาศ ก.ก.ถ. กำหนดหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการจัดสรรได้ง่ายกว่าการแก้ไขกฎหมาย มีเพียงประเด็นว่า หากจะเปลี่ยนแปลงอัตราการจัดสรรต้องหารือกับท้องถิ่นก่อน นอกจากนี้ต้องแก้มาตรา ๒๔(๘) และ (๙) ให้มีความสอดคล้องด้วย

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบแนวทางการแก้ไขปรับปรุงค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมโดยแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๑.๑ การกำหนดค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมระหว่างรัฐกับ อปท. ให้เป็นไปตามสัดส่วนเดิมที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้ ดังนี้

๑.๑.๑ การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมในเขตจังหวัดให้เป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละ ๔๐ และเป็นของ อปท. (อบจ. เทศบาล อบต. เมืองพัทยา) ในอัตราร้อยละ ๖๐

๑.๑.๒ การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมใน กทม. ให้เป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละ ๖๐ และเป็นของ กทม. ในอัตราร้อยละ ๔๐

๑.๒ การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมให้แก่ อปท. ตามข้อ ๑.๑.๑ ไม่ควรกำหนดรายละเอียดหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการจัดสรรให้แก่ อปท. ไว้ในกฎหมาย แต่ควรกำหนดให้การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการจัดสรรตามที่ประกาศ ก.ก.ถ. กำหนด

๑.๓ ให้กำหนดคำนิยาม “พื้นที่ตามประทานบัตร” ในการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ และ “พื้นที่ตามสัมปทาน” ในการจัดสรรค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ดังนี้

๑.๓.๑ พื้นที่ตามประทานบัตร หมายความว่ารวมถึง พื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับประทานบัตรตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ พื้นที่ใบอนุญาตปลูกสร้างอาคารเกี่ยวกับการทำเหมืองหรือจัดตั้งเพื่อการแต่งแร่นอกเขตเหมืองแร่ และใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่เพื่อการเก็บขังน้ำขุ่นข้นหรือมูลดินทรายนอกเขตเหมืองแร่

๑.๓.๒ พื้นที่ตามสัมปทาน หมายความว่ารวมถึงพื้นที่อันเป็นที่ตั้งสถานีผลิตปิโตรเลียมและพื้นที่เขตแนวท่อขนส่งปิโตรเลียมที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ในเขตระยะปลอดภัยตามแนวท่อขนส่งปิโตรเลียม

๒. ให้ฝ่ายเลขานุการเสนอแนวทางการแก้ไขปรับปรุงค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียมตามข้อ ๑ และสรุปผลการศึกษาของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ เสนอ ก.ก.ถ. เพื่อให้ความเห็นชอบเพื่อเสนอคณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. และคณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายรายได้ อปท. รับความเห็นของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป